

DANSK CENTRALBIBLIOTEK
FOR SYDSLESVIG

Årsrapport og årsregnskab

2024

Indhold

Side

Påtegninger

Ledelsespåtegning	3
Den uafhængige revisors påtegning	4

Årsrapport

Foreningsoplysninger	8
Ledelsesberetning	9
Bilag 1: Dokumentation	19
Bilag 2: Resultataftale	25

Årsregnskab 1. januar – 31. december

Anvendt regnskabspraksis	31
Resultatopgørelse, Biblioteket	34
Balance, Biblioteket	35
Resultatopgørelse, Forskningsafdelingen	37
Balance, Forskningsafdelingen	38
Noter	39

Ledelsespåtegning

Bestyrelsen for Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig e.V. og bibliotekschefen har dags dato aflagt årsregnskabet for medlemsforsamlingen for Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig e.V.

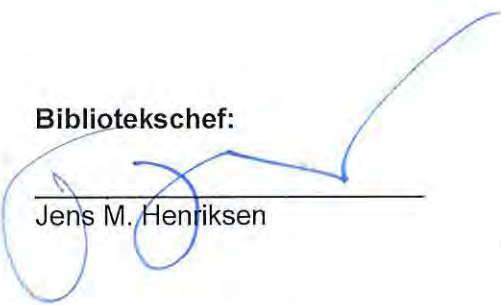
Årsregnskabet er aflagt i overensstemmelse med Undervisningsministeriets bekendtgørelse nr. 1594 af 14. december 2015 om regnskab og revision for sydslesvigske foreninger.

Vi anser den valgte regnskabspraksis for hensigtsmæssig, og efter vor opfattelse giver årsregnskabet et retvisende billede af aktiver og passiver, finansiell stilling og resultat.

Årsregnskabet indstilles til medlemsforsamlingens godkendelse.

Flensborg, den 29. april 2025

Bibliotekschef:

_____
Jens M. Henriksen

Forretningsførende bestyrelse:

_____
Christian Jürgensen, formand
_____
Bjarne Truelsen, næstformand

Årsregnskabet har været fremlagt og godkendt på foreningens årlige medlemsforsamling:

_____
Dirigent

DEN UAFHÆNGIGE REVISORS PÅTEGNING

Revisionspåtegning på årsregnskabet

Konklusion

Vi har revideret årsregnskabet for Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig e.V. for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2024, der omfatter anvendt regnskabspraksis, resultatopgørelse, balance og noter. Årsregnskabet udarbejdes efter "Bekendtgørelse nr. 1594 af 14. december 2015 om regnskab for, revision af og indhentning af oplysninger fra foreninger og organisationer mv., der modtager støtte fra Sydslesvigudvalget".

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet i alle væsentlige henseender er rigtigt, dvs. udarbejdet i overensstemmelse med Bekendtgørelse nr. 1594 af 14. december 2015.

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, samt standarderne for offentlig revision, idet revisionen udføres på grundlag af bestemmelserne i "Bekendtgørelse nr. 1594 af 14. december 2015 om regnskab for, revision af og indhentning af oplysninger fra foreninger og organisationer mv., der modtager støtte fra Sydslesvigudvalget". Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet". Vi er uafhængige af Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig e.V. i overensstemmelse med internationale etiske regler for revisorer (IESBA's Etiske regler) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse regler og krav. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Fremhævelse af forhold i årsrapporten

Foreningen har som sammenligningstal for resultatopgørelsen for regnskabsåret 2024 medtaget resultatbudgettet for 2024 samt 2025. Disse sammenligningstal har ikke været underlagt revision.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der i alle væsentlige henseender er rigtigt, dvs. udarbejdet i overensstemmelse med Bekendtgørelse nr. 1594 af 14. december 2015. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig e.V.'s evne til at fortsætte driften, at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant; samt at udarbejde årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig e.V., indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, samt standarderne for offentlig revision, jf. "Bekendtgørelse nr. 1594 af 14. december 2015 om regnskab for, revision af og indhentning af oplysninger fra foreninger og organisationer mv., der modtager støtte fra Sydslesvigudvalget", altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de

enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugerne træffer på grundlag af årsregnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, samt standarderne for offentlig revision, jf. "Bekendtgørelse nr. 1594 af 14. december 2015 om regnskab for, revision af og indhentning af oplysninger fra foreninger og organisationer mv., der modtager støtte fra Sydslesvigudvalget", foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af foreningens interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om institutionens evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at foreningen ikke længere kan fortsætte driften.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsesberetningen omfatter ligeledes målrapporteringen.

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen og målrapporteringen.

Vores konklusion om årsregnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen og målrapporteringen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen og målrapporteringen.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og målrapporteringen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen og målrapporteringen er væsentligt inkonsistente med årsregnskabet, eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til Bekendtgørelse nr. 1594 af 14. december 2015.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen og målrapporteringen er i overensstemmelse med årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med kravene i Bekendtgørelse nr. 1594 af 14. december 2015. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen og målrapporteringen.

ERKLÆRING I HENHOLD TIL ANDEN LOVGIVNING OG ØVRIGE REGULERINGER

Udtalelse om juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision

Ledelsen er ansvarlig for, at de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis. Ledelsen er også ansvarlig for, at der er taget skyldige økonomiske hensyn ved driften af Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig e.V. og forvaltningen af de midler, der er omfattet af årsregnskabet. Ledelsen har i den forbindelse ansvar for at etablere systemer og processer, der understøtter sparsommelighed, produktivitet og effektivitet.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det vores ansvar at gennemføre juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision i overensstemmelse med standarderne for offentlig revision. Dette indebærer, at vi vurderer risikoen for, at der er væsentlige regelbrud i de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, eller væsentlige forvaltningsmangler i de systemer og processer, som ledelsen har etableret. På grundlag af risikovurderingen fastlægger vi de afgrænsede emner, som vi skal udføre juridisk-kritisk revision eller forvaltningsrevision af.

Ved en juridisk-kritisk revision efterprøver vi med høj grad af sikkerhed, om de dispositioner, der er omfattet af det udvalgte emne, er i overensstemmelse med de relevante bestemmelser i bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis. Ved en forvaltningsrevision vurderer vi med høj grad af sikkerhed, om de systemer, processer eller dispositioner, der er omfattet af det udvalgte emne, understøtter skyldige økonomiske hensyn ved driften af Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig e.V. og forvaltningen af de midler, der er omfattet af årsregnskabet.

Vores revision af hvert udvalgt emne tager sigte på at opnå tilstrækkeligt og egnet revisionsbevis som grundlag for en konklusion med høj grad af sikkerhed om det pågældende emne. Ved en revision kan der ikke opnås fuldstændig sikkerhed for at opdage alle regelbrud eller forvaltningsmangler. Da vi alene har udført juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision af de udvalgte emner, kan vi ikke udtale os med sikkerhed om, at der ikke kan være væsentlige regelbrud eller væsentlige forvaltningsmangler på områder, der falder uden for de udvalgte emner.

Hvis vi på grundlag af det udførte arbejde konkluderer, at der er anledning til væsentlige kritiske bemærkninger, skal vi rapportere herom i denne udtalelse.

Vi har ingen væsentlige kritiske bemærkninger at rapportere i den forbindelse.

Padborg, den 29. april 2025

Sønderjyllands Revision

Statsautoriseret revisionsaktieselskab

Søren Kring

Statsaut. revisor
mne31458

Testat

Im Rahmen unseres gemeinsamen Prüfungsauftrages mit Sønderjyllands Revision haben wir, die

hpo Hansen | Lehmann | Steffen | Vach Steuerberatungsgesellschaft in Partnerschaft mbB,

auftragsgemäß die Einhaltung der deutschen steuerrechtlichen und sozialversicherungsrechtlichen Auflagen für das Geschäftsjahr 2023 bei dem

e. V.

überprüft und die Ergebnisse dieser Prüfung in einem zusätzlichen – in deutscher Sprache zwecks Verwendung bei den deutschen Finanzbehörden – Prüfbericht detailliert festgehalten.

Folgende Bereiche unterlagen unserer Prüfung:

- Lohnkontenabstimmung einschließlich stichprobenhafter Überprüfung von Lohnabrechnung, Einbehaltung und Abführung der Lohnsteuer und Sozialversicherung, Ermittlung der Urlaubsrückstellung, Abführung der Schwerbehindertenabgabe und Berufsgenossenschaftsbeiträgen, Berücksichtigung von Verpflegungsmehraufwendungen sowie Prüfung der Geschenke bzw. Sachzuwendungen an Arbeitnehmer und Nicht-Arbeitnehmer hinsichtlich Pauschalversteuerung nach § 37b EStG und Lohnsteuer- und Sozialversicherungsfreiheit.
- Überprüfung des Steuerabzugs gemäß § 50a EStG
- Abstimmung der Umsatzsteuer, Überprüfung der Umsatzsteuerzahllast und Anmeldung sowie Abführung im Rahmen der Umsatzsteuervoranmeldungen und Umsatzsteuerjahreserklärung.
- Die Prüfung der gesetzlichen Einhaltung für die Aufrechterhaltung der Steuerfreiheit (Gemeinnützigkeitsanerkennung) einschließlich Einsichtnahme und Kontrolle der Berechnungen der Ergebnisse im Bereich der Vermögensverwaltung und wirtschaftlichem Geschäftsbetrieb, um sowohl eine evtl. partielle Steuerpflicht einzelner Bereiche als auch eine mögliche Mittelfehlverwendung auszuschließen, erfolgt erst nach Fertigstellung der Steuerbilanz, welche aktuell noch nicht vorliegt.

Wir haben in diesen Bereichen eine stichprobenhafte Überprüfung vorgenommen. Hierbei haben wir keine bzw. nur geringfügige Abweichungen festgestellt, die dann vom Verein auf unsere Anmerkung hin unverzüglich abgestellt wurden.

Flensburg, den 15. Mai 2024

Christian Vach
Steuerberater

Silke Lehmann
Steuerberaterin

Foreningsoplysninger

Foreningen	Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig e.V. Norderstr. 59 24939 Flensburg	
	Telefon:	+49 461 86 97 0
	Hjemmeside:	www.dcbib.dk
	E-mail:	dcb@dcbib.dk
	VR:	1572, Amtsgericht Flensburg
	Stiftet:	21. februar 1997
	Hjemsted:	Flensburg
	Regnskabsår:	1. januar – 31. december
Bestyrelse	Formand	Christian Jürgensen
	Næstformand	Bjarne Truelsen Else Tornbo Udo Jessen Kirsten Vognsen Weiss Kim Mühlhausen Gynell Knippals Rejhan Bosnjak Sabine Schiffmann
Forretningsførende bestyrelse	Christian Jürgensen, formand Bjarne Truelsen, næstformand	
Daglig ledelse	Bibliotekschef Jens M. Henriksen Souschef Anni Søndergaard Boisen	
Revision	hpo Hansen Lehmann Steffen Vach Steuerberatungsgesellschaft in Partnerschaft mbB Lise-Meitner-Str. 17 24941 Flensburg	
	Sønderjyllands Revision Torvegade 6 6330 Padborg	
Bankforbindelse	Union Bank AG, Große Str. 2, 24937 Flensburg Sydbank AG, Rathausplatz 11, 24937 Flensburg Sydbank A/S, Møllegade 3, 6330 Padborg	
Medlemsforsamling	Ordinær medlemsforsamling afholdt den 29. april 2025 med deltagelse af revisionen på Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig	

Mindretallets mangfoldige biblioteksunivers

Ledelsesberetning for 2024

Når vi på Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig bliver bedt om at fortælle kort om vores bibliotek – som f.eks. til Tysklands udenrigsminister – er det vigtigste, vi vil starte med at sige altid, at vi er et folkebibliotek for det danske mindretal.

Det skrives så også her indledningsvis for at fastholde, at udlån af materialer, ture med bogbussen, tilbud om arrangementer samt artikler, vi skriver til Flensborg Avis, er blandt de mange tilbud, som vi skal sørge for til det danske mindretal.

Naturligvis kan mange andre også få glæde af det, vi gør og kan være ramme om, og det vil denne rapport også kunne beskrive, men det meste – som f.eks. at vi snart kan få selvbetjent bibliotek i Slesvig – er til glæde og gavn for mindretallet.

Aktiviteter for mindretallet

Et eksempel på dette er mindretallets arrangementsportal Sydslesvigkalenderen.dk, som på det seneste er vokset tydeligt – både mht. besøgstal og antal arrangementer i databasen.

I gennemsnit har der været knap 1.000 besøg om måneden, hvilket svarer til en vækst på ca. 40 % sammenlignet med året før. Der er blevet indtastet 640 begivenheder i 2024 (602 i 2023).

Væksten skyldes bl.a. større aktivitet på de sociale medier – især betalte kampagner, som har øget synligheden og samtidig også fået flere arrangører i mindretallet til at se merværdien i at offentliggøre deres arrangementer på portalen.

Væksten kan derudover også mærkes med henblik på ressourceforbruget mht. support og digital markedsføring via bibliotekets medarbejdere, som sørger for en stabil drift og videreudvikling af portalerne på vegne af hele mindretallet.

Mindretallets kultur- og turismeportal Oplev-Sydslesvig.dk har samtidigt kørt stabilt i 2024 med ca. 3.200 besøg om måneden i gennemsnit. Portalen trænger til en opdatering af indholdet, som er planlagt direkte efter den store tekniske opdatering, som ventes afsluttet i løbet af 2025.

På den analoge front kan vi nævne deltagelse i årsmøderne, som altid er en selvfølge at være med 3 dage i træk så mange steder som muligt, men i år var der også ekstra aktivitet i forbindelse med EUROPEADA i perioden 28. juni – 7. juli 2024, hvor vi var involveret i forskellige aktiviteter, udstillinger, møder og lign.

Aktiviteter i Danmark

Det er samtidig vigtigt, at vi viser mindretallet frem i Danmark og det er også en fast del af mange aktiviteter, samt suppleret af projektet "Mindretallet på tur". Ofte også i samarbejde med øvrige organisationer i mindretallet, så her blot 3 eksempler på aktiviteter i 2024.

Rejsemessen:

Mindretallets deltagelse i Rejsemessen "Ferie for alle" er et efterhånden mangeårigt samarbejde mellem Grænseforeningen, Sydslesvigsk Forening og Dansk Centralbibliotek. Også i 2024 har SSF og Grænseforeningen samlet en gruppe frivillige, som har bemandet messestanden i messecentret i Herning og oplyst interesserede danskere om mindretallet og grænselandet som potentiel rejsedestination. Biblioteket har primært været med som teknisk support og for at drive Oplev Sydslesvigs rejsebureau, hvor interesserede kunne få rejsetips til deres næste besøg i Sydslesvig:

- 40.000 besøgende ift. udbyderen
- 1.700 deltagere i Grænseforeningens quiz
- Stor interesse i Oplev Sydslesvigs rejsebureau

Kulturmøde Mors:

Biblioteket har for anden gang været med til Kulturmødet Mors med en af bogbusserne. Målsætningen var også denne gang at bidrage til festivalens mangfoldige kulturprogram med indslag, som er relevante og aktuelle for almindelige danskere – samtidig med, at de besøgende oplyses om mindretallet. Der har været planlagt et omfattende program med debatrunder med Generalkonsulen, Mirco Reimer-Elster, iværksætter Christian Steffensen fra Churchdesk, forhenværende minister Anke Spoorendonk m.fl. samt koncerter og foredrag. Vores deltagelse i 2023 blev rost af arrangørerne og honoreret med en meget fordelagtig placering sidste år. Desværre blev programmet på hoveddagen om lørdagen aflyst på grund af storm.

H. C. Andersen Festivals:

I august 2024 deltog biblioteket i tre dage på H. C. Andersen Festivals i Odense. Det gav stor synlighed omkring vores flotte bogbus, der er illustreret med figurer fra H. C. Andersens eventyr, og vi havde flere spændende arrangementer på programmet. Omkring 800 besøgende var igennem bussen eller deltog i arrangementerne, og vi oplevede god interesse for det sydslesvigske og mindretallet.

Det nævnte projekt "Mindretallet på tur" blev i 2024 afsluttet efter en 3 årig periode (pga. forlængelse med baggrund i Corona-tiden). Dette projekt vil blive særskilt evalueret og afrapporteret, inkl. en analyse af de forskellige aktiviteter i Danmark, idet aktiviteter i Tyskland viste sig at være noget sværere at gennemføre end man kunne have håbet.

Øvrige projekter

INTERREG-Projektet "Dannelsesregion Femern Bælt" er nu godt beskrevet i forhold til bibliotekets opgaver i denne del, og det første års indsats er refunderet og relativt ubureaukratisk. Det er endnu for tidligt at sige, om der kan komme nogle permanente eller i hvert fald længerevarende fordele ud af projektet, men her og nu er det et godt bidrag til vores samlede aktivitetsniveau, da det giver gode kontakter både i Sjælland og i Slesvig-Holsten (særligt Lübeck). Bibliotekets deltagelse i projektet blev f.eks. kort nævnt af Sydslesvigudvalgets formand på et møde i Folketinget, og vi ser f.eks. frem til at kunne deltage i "Fehmarn Belt Days" i Lübeck 14 - 16. juni 2025 og bl.a. uddele vores magasin "Erlebe den Norden", som egentlig er en del af projektet "Nordiske fællesskaber".

Dette projekt er i 2024 bevilget af Sydslesvigudvalget, og kan til dels ses som en videreudvikling af nogle af de elementer, som det andet førnævnte projekt "Mindretallet på tur" havde, men her med et fuldt udbygget fokus på det nordiske og især nordiske mindretal.

Tilbage til et andet projekt støttet af EU-midler, hvor vi havde ønske om at bidrage med deltagelse i Klimafolkemødet i Middelfart i sommeren 2024. Det viste sig dog meget svært at få deltagere nok til at kunne berettigede tilskud, så efter aftale med alle parter er der kun refunderet de forskellige udgifter, og fremover vil det være et bibliotekstilbud på lige fod med andre.

Dog er det ikke kun eksternt finansierede projekter, som fylder – det gør vores egne interne udviklingsprocesser også. Her skal særligt fremhæves processen med at få etableret et åbent, såkaldt selvbetjent bibliotek i Slesvig, som også har haft bestyrelsens opmærksomhed i et længere tidsrum med ønsket om at få afprøvet dette, nu hvor disse åbne biblioteker i stigende grad også findes i Tyskland, og der derfor ikke længere er juridiske bevæggrunde for ikke at tilbyde dette.

Udviklingsarbejdet blev for alvor igangsat i 2024 og bestyrelsen får løbende afrapportering på status, lige som medarbejdere er involveret og brugerundersøgelse gennemført mv. Det er dog ikke det eneste udviklingsprojekt, vi er i gang med, for året kunne også byde på hele 3 nye interne systemer.

Fra og med efterårssæsonen 2024 havde biblioteket valgt at implementere et online-billetsystem, der gør det muligt for brugerne at købe billetter online. Servicetiltaget skal på den ene side gøre det nemmere for brugerne, at købe billetter eller tilmelde sig til arrangementer. På den anden side overtager systemet en del administrationsopgaver som f.eks. at holde styr på tilmeldingslister, design og produktion af papirbilletter m.m. Billetter kan købes online og der kan betales med PayPal eller kreditkort. Billetter scannes ved indgangen, hvorved der nu også er mulighed for at generere data til besøgsstatistik. Systemet genererer ventelister og tildeling af pladser ved afbud automatisk ved udsolgte arrangementer. Tilbagemeldinger fra både brugere og medarbejdere har været meget positive.

Nogenlunde samtidig med dette fik vi etableret det nye administrationssystem til danskkurser, som også indebar et helt nyt system, som til gengæld er bredt anerkendt og bruges af både VHS og nu også Skoleforeningen, og sidst men ikke mindst kunne (skulle) vi også have etableret det helt nye hjemmeside-design (CMS mv.), som krævede en række lokale tilpasninger og en del ekstra timer for de involverede, men netop det digitale fylder mere og mere.

Mere digital formidling og aktivitet

I 2024 har biblioteket etableret en gruppe med fokus på markedsføring af bibliotekets budskaber, produkter, tiltag og projekter udadtil. Gruppen holder et kort møde ca. hver tredje uge, hvor kampagner og projekter afstemmes og prioriteres. Selve kampagnerne bliver planlagt og udført i undergrupper, der holder separate møder efter behov. Målsætningen er at skabe et bedre informationsflow og samarbejde afdelingerne imellem, kreativ sparring og en rettidig planlægning, implementering og afvikling af projekterne.

Biblioteket har progressivt udvidet brugen af betalte kampagner på sociale medier. Baggrunden er, at organisk – dvs. ikke-betalt – når vi ikke ud til flere modtagere end tidligere, og at vi derfor til tider målrettet vil nå ud til nye målgrupper inden for mindretallet, der endnu ikke har fået øje på os. Især arrangementer har vist sig at være en god start, da vi i sammenspil med billetsystemet nemt kan identificere arrangementer, der har brug for en ekstra markedsføringsindsats samtidig med, at vi meget præcist kan måle, om investeringen udmønter sig i tilmeldinger/billetsalg. Der har været flere eksempler allerede, hvor vi har været i stand til at vende arrangementer fra en håndfuld solgte billetter til en velbesøgt succes samtidig med, at vi har øget bibliotekets synlighed på de sociale medier markant.

Alt dette skal dog ses som supplement til en af vores vigtigste opgaver for tiden og for fremtiden.

Læs for livet

Det er børnebibliotekets vigtigste opgave at formidle al den gode danske og nordiske børnelitteratur og det gøres i mange forskellige sammenhænge, men gøres også ved at udelukke andet, der måske kan forstyrre børns oplevelser i børnebiblioteket. Ved starten af 2024 var alle de digitale spil derfor fjernet fra børnebiblioteket lige præcis for at hjælpe børn og forældre med at vælge spændende børnebøger frem for digitale spil.

Vi var spændte på om der ville komme reaktioner fra forældre og børn, og enkelte har da også spurgt hvor spillene er flyttet hen, men det har kun givet god anledning til at tale med forældre om hvorfor valget er truffet. Og med baggrund i flere undersøgelser af børn og unges læsevaner og en god samtale med forældrene, har vi kun oplevet opbakning til at fokusere på bøger og læsning. Også når vi har besøg fra andre biblioteker bliver der nikket anerkendende til beslutningen. Ingen kan nemlig være i tvivl om, at der skal sættes ind alle steder hvor det er muligt for at få børn til at fanges af litteratur og til evnen at fordybe sig. I en digital verden, er der stor risiko for 'mental flygtighed' og koncentrationen om en bog har svære betingelser.

Heldigvis er udlånet for børnebøger steget i 2024, og det må betyde, at vi er på rette vej. Endnu flere indsatser er i støbeskeen, ofte med baggrund i tilegnet viden fra projektdeltagelse eller forløb, som børnebibliotekarere har deltaget i. F.eks. afsluttede vi i 2024 deltagelse i det danske projekt 'Det starter med børnene', der har modtaget støtte af Slots- og Kulturstyrelsen.

Tilsvarende har deltagelsen sammen med DSfS i det nationale projekt 'National indsats for børn og unges læseglæde' givet gode input til videreudvikling af vores lokale samarbejde om børn og læsning i Sydslesvig.

I Danmark og dermed også i Sydslesvig er der fokus på, hvordan vi medinddrager børnene i udvikling af børnebiblioteket og dets tilbud. Vi undersøger pt muligheder, og spørger også børnene i forskellige sammenhænge, - f.eks. ved en af de eftertragtede læseaftener, hvor de skulle fortælle om deres bedste læsetip til andre børn:

- at læse i sengen sammen med en kop varm chokolade
- at læse med musik i hovedtelefonen
- at starte med et let bog
- at læse et sted, som du synes der er hyggeligt og rart, - f.eks. i haven eller stuen.

Børnebibliotekets aktiviteter spænder fra tilbud til de helt små babyer og deres forældre og til læseklubber for de 10-12-årige samt læseaftner for børn og unge fra 4. – 10. klasser. Og der imellem de mange arrangementer for hele familien så som Dansk for familien, Fastelavnsfest, MGP for børn (i godt samarbejde med SdU og SSF), Pip Gok Påskeplim, Sommerfesten og Juletræsfesten og meget mere.

Flere forældre fortæller, at så snart de modtager bibliotekets arrangementsprogram sidder de ved pc'en og bestiller billetter, for de ved at der hurtigt bliver 'udsolgt'. Heldigvis fungerer ventelisten fint, og i det øjeblik at en familie trækker sine billetter tilbage giver det mulighed for en anden familie at deltage.

Der er dagligt mange gode oplevelser i biblioteket, men de allerbedste er når en baby med mor og far dukker op til arrangementer som 'Dansk for familien' og Fastelavn og sidenhen til Sommerfesten, så er vi lykkedes med en god introduktion til hvad det danske bibliotek i Sydslesvig understøtter når man er (på vej ind) i mindretallet.

Og når vi taler om vores bibliotek er det selvfølgelig også med vores to bogbusser.

Busserne på vejene

Bibliotekets to nye bogbusser, som nu ikke er helt nye længere, bliver alligevel ved med at vække opmærksomhed hvor end de kommer. Den fine indretning, de gode funktionaliteter og den farvestrålende dekoration giver anledning til mange gode samtaler, og når så også bogbussens bagende pludselig står åben og danner rammen for en lille koncert eller et forfatterbesøg, ja så er det noget helt særligt.

Bogbusserne får også henvendelse fra institutioner og skoler, der spørger om bogbusserne kan komme til et skolearrangement eller forældremøde. Vi deltager meget gerne og benytter muligheden til at fortælle, hvordan bogbussen og biblioteket kan hjælpe nye forældre godt på vej ind i mindretallet med f.eks. danskkurser, sprogmaterialer, lydbøger, bøger på let dansk osv. Tilsvarende kommer der også henvendelse om bogbussen kan holde ved en institution om eftermiddagen, så forældre og børn kan bruge bogbussen når børnene hentes i institutionen.

Et af bibliotekets faste tilbud til daginstitutioner er deltagelse i Sprogstart, et koncept hvor børn fra 0-6 år leger det danske sprog ind. Ofte deltager daginstitutioner uden for Flensborg og her involveres busserne også i et besøg, hvor børnene oplever bogbussen.

Busserne kører hele året rundt, dog ikke i de uger, hvor der er skoleferie. Her bliver tiden i garagen så enten brugt til at trimme bogbestanden eller til et eftersyn på værkstedet, for det er mange kilometer, busserne årligt lægger bag sig.

Ferietiden bliver også brugt til deltagelse i sommerfester, hvor foreninger har spurgt efter de danske bogbussers medvirken eller ved større events i Danmark, f.eks. Kulturmøde Mors eller H.C. Andersen Festival som også er nævnt tidligere i årsberetningen.

Filialerne i Husum, Slesvig og Egerndørde

Filialerne er i god gænge og med mange faste gæster, der kender 'deres' bibliotekarere godt og udtrykker at de værdsætter tilbuddet og snakken på biblioteket.

I Husum har den traditionsrige torsdags Cafe Kikind et stabilt antal gæster på mellem 8-12 gæster, der samles om det danske tilbud og sommetider med bibliotekets arrangementer koblet på, - og med ekstra pæn deltagelse. Husum læseklub kører rigtig godt med 8 medlemmer, der mødes ca en gang om måneden, hvor to af deltagerne endda er så glade for at medvirke at de kører så langt som fra Nordborg for at deltage i bog-snakken.

Andre, der kender deres bibliotekar er børnene fra Fiske- og Musegruppen fra Husum Danske Børnehaver. De kommer på faste månedlige besøg og dukker hjemmевante op på biblioteket og råber 'Hej Inge Marie, hvor er du?' De kan lide samværet omkring bogen, om det så er højtlesning, lege eller fortælling.

I 2024 kunne vi i Husum også tilbyde danskkurser og naturligvis til stor glæde for de kursister, der har efterspurgt muligheden. Flere af deltagerne er forældre med børn i danske børnehaver, hvor der også er en opfordring fra institutionerne til at forældrene bruger bibliotekets danske tilbud. Læseaftenerne for de ældre børn er stadig et stort hit og i et godt samarbejde med skolebibliotekaren fra Uffe Skolen i Tønning. Tilsvarende har Husum Danske Skole været på besøg ad flere gange.

Fra Slesvig kan det berettes, at strikkedamerne har indtaget Slesvig Bibliotek og "Hyg med dit håndarbejde" er nu et fast indslag i vinterhalvåret, med strikkeaftener den sidste onsdag i hver måned. Her udveksler et hold på ca. 8 deltagere strikketeknikker og garnideer – og bibliotekets strikkebøger bliver formidlet. Snakken går på dansk og tysk, og er der én der ikke forstår den andens sprog så hjælper man hinanden.

Snakken går også i læseklubben Trio, der er godt i gang igen.

Slesvig Børne og Ungdomshus kommer jævnligt på besøg med ca. 20 børn i alderen 7-9 år til "Biffen for børn", som foregår i kirkens aktivitetslokale. De nyder at se film på stort lærred og hygger sig i trygge rammer med madrasser, krammedyr, puder og uldne tæpper og den obligatoriske pause med kiks og saftvand.

Danskkurset "Forældredansk" som afholdes på biblioteket efter lukketid - har været godt besøgt af kursisterne, der alle er forældre til børn i danske institutioner.

Biblioteket var med én af vores flotte nye bogbusser på Norden Festival i Slesvig – en regional og bæredygtigt kulturfest for det nordiske. Mange var forbi bogbussen og fik en snak om bøger, dansk kultur og sprog.

I oktober havde Slesvig Bibliotek besøg af forfatteren Lisbeth Nebelong, som fortalte om Færøerne og sin nye bog "Sonate for sorgfulde hjerter: novellekreds fra Nordatlanten". Deltagerne blev klogere på Færøerne og forfatteren blev klogere på Sydslesvig. Foredraget var et samarbejde med Foreningen Norden.

Efterårets højdepunkt var dog fællesspisningen med over 50 gæster i forbindelse med "Æbleugen" op til Høstfesten. Der var besøg af det lokale "Jordbærbakkekor" som fik alle til at synge med på Abbas kendte hit "Knowing Me, Knowing You". Den lækre mad med æbler blev et tilløbsstykke. For hvem kan sige nej til millionbøf med æbler og æblekage? En herlig aften med livlig snak på tværs af generationer.

Biblioteket ser frem til et spændende samarbejde med den nytiltrådte præst i Ansgarhuset og den nye børne- og ungdomspræst i Slesvig – det tegner godt.

I Egernførde er der fortsat godt samarbejde med Skoleforeningen om vores "fællesbibliotek" og også her er der god aktivitet, delvist også med nye faciliteter og ny indretning til glæde for alle.

Man må trække en grænse

I 2024 fik vi også sat fokus på de meget få brugere, som ikke opfører sig som årets over 100.000 andre brugere – de få personer, vi kalder problebrugere. Siden vi indførte lidt skarpere regler for brugernes opførsel, og fik en omtale af disse i Flensborg Avis april 2024 - er der en mere ordentlig opførsel og færre "episoder", selvom det er et tema løbende, at biblioteker som et åbent hus naturligvis kan tiltrække personer, der ikke kan opføre sig ordentligt.

For som altid byder især vinteren på nogle gæster, som også gerne vil have varmen og den rare stemning i en kold tid, og alle er velkomne. Dog har vi som altid nogle minimumskrav i forhold til opførsel, og det har medført en række samtaler, til dels bortvisninger og en ihærdig kontrol af, at regler følger især ved PC pladserne.

Biblioteket modtager jævnligt brugerhenvendelser – det kan være feedback eller ønsker, som normalt kan behandles uden større omkostninger eller besvares uden stort besvær. Det kan være beklagelse over nye møbler mv., og naturligvis modtager biblioteket også rigtigt mange positive tilbagemeldinger.

Meget sjældent sker det, at vi modtager henvendelser, som er skrevet i et meget negativt sprog. Dette kan være helt ok, men når sproget nærmer sig chikane, anklager og andet, vil vi melde fra og ikke ønske dialog på det niveau. Vi må aldrig vænne os til en kultur med hadsk tale. Vi har derfor skrevet til en enkelt bruger, at vedkommende bruger en tone, vi ikke kan acceptere, og indtil videre har det medført en mere rolig kommunikation. Men altså potentielt en bortvisningsgrund ved grov chikane (som altså også kan være skriftligt og ikke kun fysisk adfærd).

Og så et par ord om de 100.000 besøgende, vi er glade for og stolte over at byde velkommen.

På initiativ af rektor Jens Verdoner var samtlige lærere på A. P. Møller Skolen inviteret til skolestart den 28. august 2024 på biblioteket i Flensborg, hvor de hørte om både biblioteket og efterfølgende om mindretallet, og dette med god respons fra lærerkorpset, som på den måde også fik indblik i, hvad vi kan tilbyde. Det er også godt, at vores biblioteksorientering/introduktion fortsat er et relevant tilbud, regelmæssigt med klasser fra Duborg-Skolen, nu også i Slesvig for A. P. Møller Skolen.

Der er fortsat mange besøg fra Grænseforeningens lokalforeninger, med eller uden foredrag, rundvisning, til tider også til medbragte madpakker, som nydes i Indergården.

Sammen med SdU og SSF inviterede biblioteket til MPG-aften på biblioteket med fuld knald på storskærmen, når det nationale MGP for børn løb af stablen 24. februar. Popcorn, slik, sodavand – og konkurrence om hvem, der bliver aftenens MGP-vinder, er nogle af aftenens elementer, der nok lokkede børn og forældre til.

Den 25. juli 2024 var biblioteket mødested for 2 arrangementer med den tyske udenrigsminister, og det gav naturligvis også en del omtale og god kontakt til tyske myndigheder, og den tyske ambassade i Danmark.

Brugere kan også være kursister, som besøger biblioteket for at benytte vores tilbud. Den nye sæson med danskundervisning er startet med et rekordhøjt antal undervisere, kursister og kursustilbud. Den nye hjemmeside er lanceret og til stor fordel for vores administration og de 3 store

kursuslokaler er booket – visse dage afholdes der 3 kurser i hvert af de 3 lokaler – altså en hidtil uset interesse, vi er meget stolte over.

På trods af få deltagere i vores tur til Klimafolkemødet, vil vi fortsat være med i danske biblioteker fokus på FN's verdensmål for bæredygtig udvikling gennem en række forskellige arrangementer. Derfor afholdte vi i 2024 for første gang Bibliotekernes Verdensmålsuge i uge 17 sammen med mange andre danske biblioteker med fokus på FN's 17 Verdensmål. Der var aktiviteter for både børn og voksne på programmet. Vi havde bl.a. et velbesøgt tøjbyttemarked, spændende foredrag og en littera(gå)tur med bøger om Verdensmål. Vi havde også en masse børn forbi biblioteket og bygge den bæredygtige fremtid i LEGO. I Udlånet havde vi flere fine udstillinger, der på forskellige måder belyste Verdensmålene. Det blev en god succes som gentages i 2025 med nye arrangementer på programmet.

Sidst, men ikke mindst kommer mange brugere til vores mangfoldige arrangementstilbud, hvor der er for både små og store og om både stort og småt. Fra det praktiske til det principielle, det poetiske til det politiske, listen er for lang til denne rapport, men vi glæder os over fortsat "fuldt hus" til sæsontilbud til børnefamilier, et flot program med OrdFraNord – litteraturfest i grænselandet, med kendte forfattere og så alle de andre arrangementer – ingen nævnt, ingen glemt.

Nyt fra Forskningsafdelingen, Arkiv og Den slesvigske Samling

Det har på ny været et travlt år i historiegruppen ved Dansk Centralbibliotek. Tendensen med et stigende antal oplæg for besøgsgrupper på biblioteket og foredrag i Danmark og Sydslesvig fortsatte i 2024. Især i slutningen af året var der mange gymnasier og gymnasieklasser, der benyttede vores tilbud om oplæg om mindretallets fortid og nutid. Der har været et nogenlunde stabilt antal brugere i Den slesvigske Samling og i Arkivet, ligesom antallet af søgninger på vores materiale i arkiv.dk har været på det samme niveau som i 2023 – altså omkring 300.000 visninger.

I årets løb har historiegruppens medarbejdere deltaget i en række konferencer, seminarer, foredragsrækker osv. I marts 2024 deltog vi i Historiske Dage i København sammen med en række andre sønderjyske institutioner. Temaet i år var hjemmefronten under 1. Verdenskrig.

I marts var vi med til at arrangere et seminar på Christianslyst for grænselandshistorikere under overskriften "Identitet og politik i det dansk-tyske grænseland efter 1955", hvor afdelingens medarbejdere deltog. Her holdt Mogens Rostgaard Nissen og Rejhan Bosnjak oplæg om henholdsvis dansk-tyske kombi-identitet og dansk mindretalsidentitet i Sydslesvig. I april var Klaus Tolstrup Petersen gæsteunderviser på et kildeintroducerende emnehold på Aarhus Universitet, som bl.a. handlede om den danske bevægelse i Sønderjylland 1864-1920, og i efteråret underviste han om samme emne på Folkeuniversitetet i Odense.

I begyndelsen af august var vi igen med til at arrangere det årlige sommeruniversitet om det dansk-tyske grænseland for danske, tyske og internationale studerende, hvor der var 35 deltagere.

Samtidig blev der ansat en erfaren bibliotekar i Den slesvigske Samling, Niels Johannes Jakobsen, som er kommet godt i gang med en større revision og flytning af dele af samlingen. Vi har igen i år modtaget en række bogdonationer, som vi er meget taknemmelige for. Blandt andet har vi modtaget en større donation fra Statsskolen i Sønderborg, som nu skal inkluderes i vores omfattende bogsamling. Vi har også modtaget mange afleveringer til Arkivet, som arkivar Martin Bo Nørregård er i gang med at registrere og arkivere. Her kan blandt andet nævnes større afleveringer af Gisela Daetz; af SSW-byrådsgruppen i Flensborg; af Dansk Generalsekretariat og af flere SSF-distrikter og -amter.

I løbet af 2024 har Mogens Rostgaard Nissen udgivet tre fagfællebedømte artikler; "Danskisindede soldater i russisk krigsfangenskab" i Sønderjyske Årbøger; de biografiske artikler "Cecil von Renthe-Fink. Diplomatiets mand" og "Franz Walther Ebner. En flittig og dygtig medarbejder med fremragende juridiske færdigheder" i antologien "På førerens Ordre". Hitlers mænd i Danmark 1933-1945. Han er desuden medudgiver og medredaktør af Grenzgänger zwischen Deutschland und Dänemark. Geschichte und Gegenwart anerkannter Minderheiten, hvor Forskningsafdelingen har bidraget med artikler om henholdsvis forholdet mellem Danmark og Tyskland 1864-1920; om det danske mindretal i det 21. århundrede og om de danske mindretalsorganisationer i det 20. og 21. århundrede.

Der er i 2024 også arbejdet med manuskript til en bog om samarbejdet mellem de danske organisationer i Sydslesvig gennem 100 år, hvor vi lægger hovedvægten på samarbejdet i Samrådet 1971-2023. Vi regner med at manuskriptet er færdigt i løbet af 2025.

Nyt fra Danmark

Hvert år danner Strategisk Folkebiblioteksmøde baggrund for folkebibliotekernes og hovedaktørers drøftelser om strategiske udviklingsperspektiver. På dette års møde i oktober i Middelfart var temaet 'kunstig intelligens'. Aldrig tidligere har så mange biblioteksfolk være tilmeldt, og det fortæller noget om vigtigheden af temaet, der medfører store muligheder og udfordringer for borgere, samfund – og for biblioteker.

På dette års møde blev der sat særligt fokus på, hvordan bibliotekerne kan arbejde strategisk med kunstig intelligens. Derfor blev der også på mødet præsenteret en vision for bibliotekssektorens fremtid med kunstig intelligens, som er blevet skabt gennem en længere inddragende proces. Visionen danner udgangspunkt for det vigtige arbejde med at skabe handling inden for feltet.

Deltagerne fik i de to dage et indblik i konkrete og aktuelle anvendelser af kunstig intelligens som baggrund for diskussion om bibliotekernes samfundsrolle i en tid, hvor kunstig intelligens påvirker borgere og samfund. Der var f.eks. oplæg af lederen af AI-løsninger i DR Nyheder om anvendelse af AI til transskribering, som giver enorme tidsbesparelser. Tilsvarende fra Statens Musesum for Kunst, der anvender AI til både arkivering, beskrivelse og fremsøgning af værker i deres gigantiske billedsamling.

Visionen danner nu baggrunden for de kommende års helt nødvendige indsats på området, og fra eksterne samarbejdspartnere var der stor anerkendelse af visionen – det er et vigtigt fælles grundlag, som en bred vifte af aktører inden for biblioteksverden står bag: Centralbibliotekerne, Danmarks Biblioteksforening, KOMBIT, Det Kongelige Bibliotek, Bibliotekschefforeningen.

Økonomi og andet godt

Året 2024 er gået bedre end man kunne have frygtet, da vi gik ind i året med 3% fremskrivning, samtidig med at der blev aftalt lønstigninger på danske overenskomster på 5,9%.

Det betød, at ledelsen allerede i starten af året måtte melde behovet for færre udgifter ud – ikke som sådan besparelser, men et reduceret niveau hvor muligt.

Den løbende omtale og god økonomistyring har medført, at vi efter nogle år med mærkbare underskud nu kan aflevere regnskab for bibliotek og Forskningsafdeling i meget større balance.

Der er dog ikke den luft, der bør være finansielt til på sigt at foretage større renoveringer mv. Med andre ord skal vi til at tænke på at kunne imødekomme akutte behov på ejendommen, selvom denne løbende har fået forskellige forbedringer. Derfor vil det være godt ikke at være alt for afhængig af eksterne tilskud, idet biblioteket fremover – og altså modsat tidligere – måske igen skal til at søge Sydslesvigudvalgets anlægsmidler, nu hvor vi også ejer ejendommen.

Den sidste del af året fik vi også aftalt, at en stilling som IT-chef ikke genbesættes efter at medarbejderen gik på pension, da hele IT-området nu er så udviklet, at det kan administreres på anden vis og vi vil tilsvarende løbende se på muligheder for at tilrettelægge anderledes ved pensioneringer, som vi løbende vil få i forbindelse med alderssammensætningen på biblioteket.

Prognose for fremtiden

En del af året er naturligvis også gået med at forberede fremtiden. I det omfang man kan.

Her kort status delt op på muligheder og udfordringer i forhold til indtægter og udgifter.

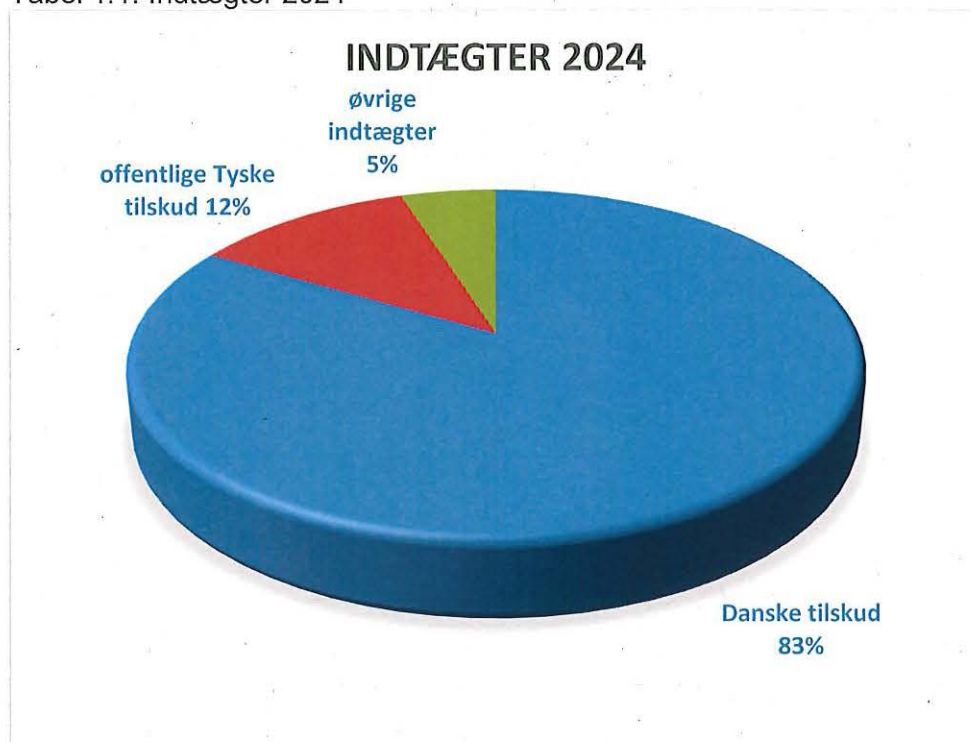
I forbindelse med den tyske udenrigsministers besøg blev det nævnt, at det danske mindretal modtager tilskud fra Tyskland (dvs. regeringen i Berlin), uden at dele heraf tilfalder biblioteket. Det kan naturligvis problematiseres, men hvis det kun betyder at andre i mindretallet så får mindre, er det muligvis bedre at vente til at en henvendelse kunne medføre et øget samlet tilskud. Det vil dog blive nævnt for SSW og SSF i forskellige sammenhænge. For vi kan samtidig konstatere, at netop tilskud til biblioteket er et frivilligt tilskud og derfor får vi på ingen måde samme andel finansieret fra tysk side som de danske foreninger, der driver skoler, børnehaver, børne- og ungdomshuse. Og da både Danmark og Tyskland står over for store udgifter til forsvar mv., er det også urealistisk og i hvert fald utidigt at kalkulere med større indtægter til kulturområdet som sådan.

I forhold til udgifter er der forskellige scenarier for at reducere på forskellige områder. Vi indgår i drøftelser om mere samarbejde, men dette omfatter for tiden en brøkdel af omsætningen, hvor andre argumenter om synergi, stabilitet og samarbejde nok er de væsentligste. Imidlertid er der også muligheder for at tilpasse aktiviteter hos os, f.eks. i forbindelse med en medarbejder, som går på pension. Det vil betyde frafald af en opgave, men også mulighed for at vi så kan fokusere på nye aktiviteter mv. og med over 20 % af personalet på over 60 år eller derover har vi som minimum muligheden for at overveje optioner i denne retning.

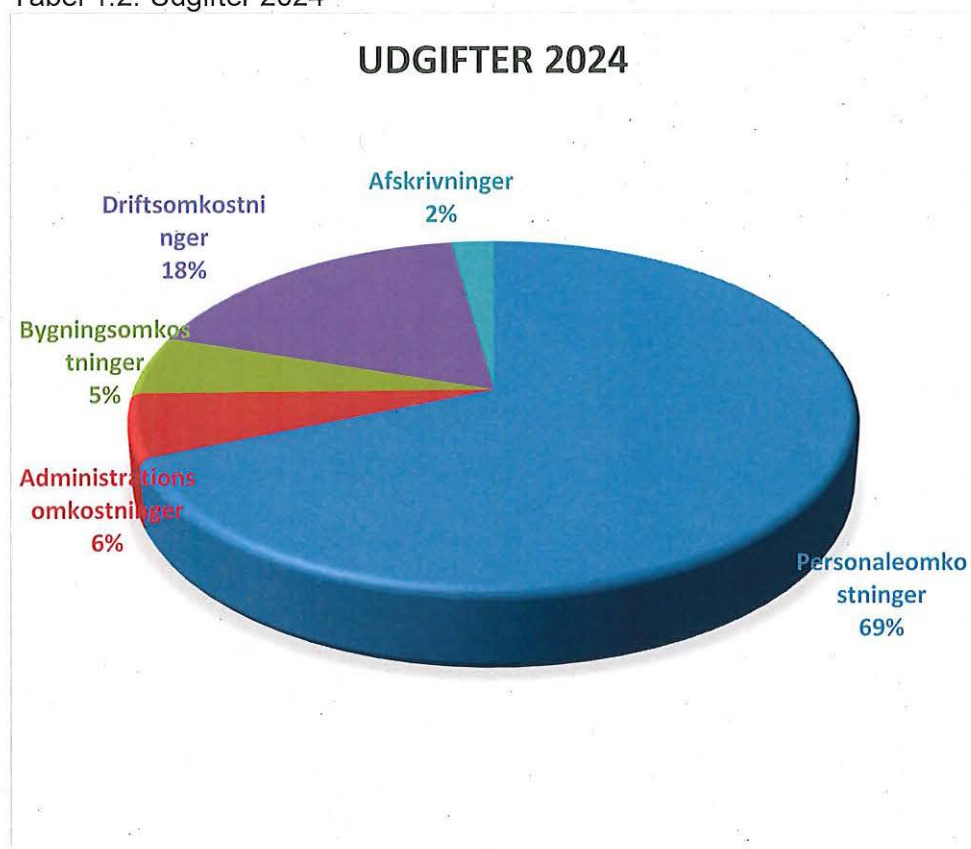
Det første skridt ind i fremtiden er at deltage i en kommende analyse af forskellige områder, som annonceret af Sydslesvigudvalget. Vi ser frem til, om denne kan være katalysator for nye måder at samarbejde på og måske endda nye måder at dele opgaverne op på, så samarbejdet på den ene side giver god koordinering, men på den anden side også mulighed for en effektiv arbejdsdeling.

Bilag 1: Dokumentation

Tabel 1.1. Indtægter 2024

Tabel 1.2. Udgifter 2024

Tabel 1.3. Samlet udlån 2020-2024

	2020	2021	2022	2023	2024
Samlet udlån inkl. eReolen*	213.800	216.859	250.971	256.188	266.980
Deraf via skolerne	76.063	87.456	99.711	99.002	99.998
Fornyelser**	79.697	68.957	87.353	83.230	80.064

* Eftersom elektroniske udlån, foretaget via bibliotekernes platform eReolen, udgør et stigende antal, er disse udlån også talt med.

** Vi har ikke lagt fornyelser oven på udlånet, da det i sig selv er interessant at følge forholdet mellem direkte udlån og fornyelser.

Uden eReolen vil tallene være:

	2020	2021	2022	2023	2024
Samlet udlån	201.526	202.132	232.382	240.838	248.453
Deraf via skolerne	76.063	87.456	99.711	99.002	99.998

Tabel 1.4. Materialebestand 2020-2024

	2020	2021	2022	2023	2024
DCB	346.879	344.992	341.567	313.033	285.684

Bestanden for 2023-2024 afspejler, at der er gennemført en større kassationsrunde.

Tabel 1.5. Deltagere i arrangementer mv. 2024

I det følgende vises oversigt over antal arrangementer i de forskellige rammer, vi kan byde på. Det er i øvrigt således, at enkelte arrangementer ikke fremgår, da de er sket uden for det normale registreringssystem, så der f.eks. ikke er medtalt deltagere i Projekt 'Mindretallet på tur' og visse arrangementer i Flensborg.

2024 Bogbus

Måned	Arrangementer			
	for børn		for voksne	
	deltagere	arr.	deltagere	arr.
januar	0	0	0	0
februar	0	0	0	0
marts	0	0	0	0
april	14	1	75	1
maj	45	1	12	1
juni	95	1	172	8
juli	0	0	0	1
august	1080	14	700	5
september	178	4	123	3
oktober	0	0	0	0
november	0	0	0	0
december	0	0	0	0

I alt 2024   1412   21   1082   19

2024 Slesvig

Måned	Arrangementer				DCB		Gruppebesøg/Bib.orientering			
	for børn		for voksne		læseklubber		for børn		for voksne	
	deltagere	arr.	deltagere	arr.	deltagere	arr.	deltagere	arr.	deltagere	arr.
januar	0	0	10	1	0	0	0	0	0	0
februar	20	1	20	2	0	0	0	0	0	0
marts	17	1	17	1	8	1	10	1	2	1
april	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
maj	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
juni	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
juli	21	0	15	0	0	0	0	0	0	0
august	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
september	36	2	69	3	0	0	0	0	0	0
oktober	0	0	47	4	0	0	0	0	0	0
november	20	1	13	2	0	0	0	0	0	0
december	30	2	2	0	0	0	0	0	0	0

I alt 2024   144   7   193   13   8   1   10   1   2   1

2024 Husum

Måned	Arrangementer				DCB	
	for børn		for voksne			
	deltagere	arr.	deltagere	arr.	deltagere	arr.
januar	15	1	18	2	9	1
februar	47	3	34	4	0	0
marts	35	2	51	5	9	1
april	53	3	40	4	0	0
maj	17	1	38	4	9	1
juni	28	2	24	2	7	1
juli	12	1	46	4	0	0
august	0	0	0	0	0	0
september	12	1	44	4	9	1
oktober	58	4	45	4	9	1
november	50	3	48	4	0	0
december	45	2	19	2	0	0

alt 2024	372	23	407	39	52	6

2024 Egernførde

Måned	Arrangementer				DCB	
	for børn		for voksne		læseklubber	
	deltagere	arr.	deltagere	arr.	deltagere	arr.
januar	16	1	0	0	0	0
februar	44	2	24	1	16	2
marts	124	7	8	1	16	2
april	38	4	0	0	16	2
maj	0	0	0	0	8	1
juni	74	1	0	0	0	0
juli	0	0	0	0	0	0
august	0	0	0	0	0	0
september	31	4	12	1	0	0
oktober	51	4	8	1	0	0
november	70	6	0	0	0	0
december	16	3	0	0	0	0

I alt 2024	464	32	52	4	56	7

2024 Flensborg

Måned	Arrangementer			
	for børn		for voksne	
	deltagere	arr.	deltagere	arr.
januar	209	10	160	8
februar	355	7	469	13
marts	213	9	182	11
april	152	11	217	10
maj	109	6	28	1
juni	215	6	100	1
juli	72	5	0	0
august	33	1	27	2
september	214	3	250	7
oktober	0	0	0	0
november	284	14	680	21
december	351	11	91	2

I alt 2024   2207   83   2204   76

DCB		Gruppebesøg/Bib.orientering				Øvrige			
læseklubber		for børn		for voksne		for børn		for voksne	
DCB	arr.	deltagere	arr.	deltagere	arr.	deltagere	arr.	deltagere	arr.
23	3	31	2	39	5	0	0	0	0
26	4	20	1	13	1	50	2	0	0
28	4	22	2	13	1	17	1	0	0
36	5	0	0	63	4	44	1	90	1
28	4	0	0	108	5	0	0	67	1
8	1	56	2	16	1	0	0	0	0
13	2	35	1	82	5	0	0	0	0
6	1	0	0	0	0	0	0	0	0
24	3	45	1	9	1	0	0	71	1
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	2	26	1	22	2	0	0	95	1
22	3	0	0	12	1	0	0	86	1

227   32   235   10   377   26   111   4   409   5

Tabel 1.6. Besøgstal 2020-2024

	2020	2021	2022	2023	2024
Flensborg Bibliotek	64.051	40.438	75.055	98.702	102.038

Besøgstillene er 1-1 registreringer fra vores gates.

Tabel 1.7. Aktive lånere 2020-2024

Samlet tal (organiseret i grupper)					
År	2020	2021	2022	2023	2024 *
Almene lånere	4.001	3.712	4.775	4.967	5.577
Pakkelånere	387	385	445	485	531
Buslånere	1.190	1.285	1.353	1.420	1.611
Institutioner	97	90	101	97	100
Biblioteker	507	334	287	682	237
Skoleelever	8.470	8.375	10.130	10.086	10.483
Lærere/Pædagoger	793	1.043	836	943	1.050
I alt **)	15.445	15.224	15.965	16.072	16.200

* Udtrækket for 2024 er modsat tidligere år ikke foretaget umiddelbart efter årsskiftet, men den 1.4.2025. Tallene for 2024 dækker derfor ikke kalenderåret, men perioden 1.4.2024 - 1.4.2025.

** Nogle lånere - primært på PLC - tilhører flere lånergrupper og tæller derfor flere gange. Derfor er summen af alle lånere mindre end summen af de enkelte grupper.

Bilag 2: Resultataftalen 2024

I det følgende gennemgås de enkelte punkter i resultataftalen for Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig e. V. indgået med Folketingets Sydslesvigudvalg for 2024.

Jf. gennemgangen herunder kan det i forhold til de vægtede mål opsummeres, at der er sket

I forhold til bibliotekets opgaver:

Opfyldelse, noteret med (1): 90 %

Delvis opfyldelse, noteret med (2): 10 %

Ingen opfyldelse, noteret med (3): 0 %

I forhold til Forskningsafdelingen:

Opfyldelse, noteret med (1): 100 %

Delvis opfyldelse, noteret med (2): 0 %

Ingen opfyldelse, noteret med (3): 0 %

Bibliotekets opgaver 2024

Opgaver	Resultatkrav	Resultatmål	Vægt i %	Status	Mål-opfyldelse 2024
Rum og formidling					
	Formidling Borgeren i den digitale transformation (temaspor)	Give brugerne et indblik i fremtidens teknologier – f.eks. foredragsrække eller debat	10	Åben mulighed for at deltage i webkonferencen "Sådan styrer techgiganterne og kunstig intelligens di adgang til viden på nettet". Livestreamede foredrag fra Aarhus Universitet med forskellige temaer – i alt 12 med stabil interesse for deltagelse.	1
	Formidling Borgeren i den digitale transformation	Udvikling af personalets it-kompetencer for bedre betjening i digitale muligheder		Bibliotekarere har deltaget i en række webmøder tilrettelagt af Centralbibliotekerne, Danmarks Biblioteksforening, Bibliotekschefforeningen, Det Digitale Folkebibliotek og KOMBIT. Møder, som er en del af visionsprocessen for folkebibliotekernes fremtid med kunstig intelligens. Flere bibliotekarere har deltaget i kurser om KI og forarbejdet til en lokal KI-strategi er i gang. Også adgang til ChatGPT er undersøgt og etableret primo 2025. Kursusforløb for 12 bibliotekarere omkring ChatGPT er bestilt og afvikles i foråret 2025.	1

	Rum	Justering af børnebiblioteket for at understøtte læsning		Fondsmidler søgt til læsemiljøer og udsmykning af børnebibliotekets bogbus. Modtaget i alt 105.000 kr. Aftale med illustratør Thorbjørn Christoffersen, som også står bag illustrationerne på de nye busser.	1
	Rum	Etablering af nye 'mødesteder/træffesteder' i biblioteket	10	Bogbus er med succes afprøvet som mødested ved 'Eventyrtur for familier' med 45 deltagere. Littera-gå-tur i forbindelse med Uge 17 afprøvede bibliotekstilbud i bymiljøet uden for bibliotekets rammer.. Nye studie/højborde er etableret med attraktivt direkte kik mod Marietrappen, og blevet taget godt imod.	1
	Rum	Etablering af nye bogbustilbud		F.eks. Eventyrtur for familier – med bogbussen i Volkspark. 10 familier var tilmeldt. Mød bogbussen ved H.C. Andersen Festivals. Udvikling og etablering af Aktivitetskasser, der nemt kan medtages til små aktiviteter for børn i bogbussen. De indgår i formidlingen fra 2025. Børne- og Ungdomshuse får nu bogbusbesøg efter kontakt er etableret i løbet af 2024. Bogbus-side/opslag i bibliotekets efterårskatalog med opfordring til at bruge bogbussen i forskellig sammenhæng, f.eks. forenings- og forældremøder.	1
	Rum	Biblioteksintro for danskursister videreudvikles mhp formidling af biblioteket som mødested		Foredragsrække på et højere dansk-niveau tilbydes via vores danskursusvirksomhed i efteråret. Foredragene er tilrettelagt af Forskningsafdelingen og foregår på biblioteket, også med hensigten at opfordre til at deltage i bibliotekets øvrige aktiviteter.	1

Læseglæde og læsefællesskaber					
	Glæden ved sprog, litteratur og læsning (temaspor)	Tilbyde guidet fælleslæsning		Bibliotekar er blevet uddannet som læseguide og bibliotekets læsekredse tilbydes guided fælleslæsning i løbet af efteråret. 3 aktiviteter med guided fælleslæsning er blevet tilbudt i efterårskataloget	1
	Glæden ved sprog, litteratur og læsning	Etablering af nye samarbejdsprojekter om læseglædetilbud til børn	10	To Børne- og Ungdomshuse har deltaget i forløb med 2 børnebibliotekarer i projektet 'Det starter med børnene'. Her har også forældre og børn været til læseaften på biblioteket. Samarbejdet med SdU resulterede også i tilbud om Inspirationseftermiddag om børn og læselyst for pædagoger ved Børne og Ungdomshuse, Dog nødvendigt at udsætte september dato til marts 2025. Ny bogklub for læseglade børn blev tilbudt i efterårskataloget og igen i forårskataloget 2025.	1
	Læsefællesskaber	Udvikling læsekredstillbuddet		Læsekredse tilbydes guided fælleslæsning i efteråret 2024. Der er (også) god interesse for læsekredsen for de unge voksne.	1
	Læsefællesskaber	Tilbud om litteratur i nye rammer	10	Littera-gå-tur afviklet i forbindelse med Uge 17. Eventyrtur for familier afvikledes 25. maj i Volkspark. 'Håndarbejde og oplæsning' tilbudt 3 gange i efterårskataloget.	1
	Læsefællesskaber	Etablering af 'litteraturcafé-tilbud' til danskursister		Sprogcafé blev tilbudt i foråret og med stor interesse for deltagelse.	1
Kultur og viden					
	Kultur for alle (temaspor)	Etablering af særligt tilbud til unge i forbindelse med Ord fra Nord		Forfatteren Kim Fupz Aakeson står bag flere ungdomsbøger og besøger i forbindelse med Ord fra Nord Børne- og Ungdomshuset i Rendsborg og Flensborg Bibliotek. Tilsvarende forberedes for 2025 og med kendt børnebogsforfatter.	1

	Kultur for alle	Udvikling af tilbud til Bibliotekernes Verdensmålsuge (uge 17)	10	Udstillinger; 3 arrangementer og talrige besøg af børn, der deltog i Lego build the change samt tøjbyttemarked med over 50 deltagere løb af stablen i Uge 17.	1
	Kultur for alle	Viden om Tyskland – foredragsrække tilbydes		Fokus på Tyskland ved Kulturmøde Mors / Klima-Folkemøde	2
	Kultur for alle	Udvikling af kursusvirksomheden med nye tilbud	10	To kurser på højere niveau startede i foråret og brugte torsdagsudgaven af Flensborg Avis som undervisningsmateriale – aviserne blev stillet gratis til rådighed. Ny hjemmeside og nyt kursussystem for dansk kursusvirksomheden er under udvikling (start: august 2024). Nye kurser tilbydes, f.eks. Danish for beginners (Dansk for engelsk talende) og sprogkurser for sundhedspersonale i Sydslesvig med fokus på fagspecifik terminologi.	1
Service og samarbejde					
	Service	Medarbejdere deltager i kursus om det gode værtsskab		Planlagt i efteråret	1
	Service	Der sættes fokus på bibliotekets interne værdier mhp at yde den bedste service		Proces er i gangsat med Visionshæftet og temaet er på dagsordenen til møder m.m.	1
	Samarbejde	Samarbejde om social indsats med ekstern samarbejdspartner	10	Vellykket samarbejde om arrangement med PPR/DSFS i forbindelse med den internationale Ordblinde-uge i uge 40 med mange børn og forældre som deltagere. Samarbejdet fortsættes i 2025.	1
	Samarbejde	Biblioteket tilbyder at facilitere møder, hvor unge står for arrangementerne	10	Spontane aktiviteter som f.eks. udstilling af værker af elever på 13. årgang på kunstlinjen. Også en debataften med SSW-ungdom med debat op til EP-valget. Samt MGP i samarbejde med øvrige organisationer.	1
	Samarbejde	Tilbyde nye muligheder for lån og aflevering uden for åbningstiden		Forundersøgelse om mulighed for selvbetjent bibliotek i Slesvig er igangsat. Herunder også mulighed for	1

				afhentnings/afleveringsløsning uden for betjent tid.	
Fokus på Sydslesvig					
	Den Slesvigske Samling	Præsentation af de nye bogsamlinger, vi har modtaget (Rigsarkivet, Aabenraa)		Arbejdet med at sortere og registrere bøgerne skrider planmæssigt fremad, og i forlængelse heraf udvælges interessante bøger, der kan bruges til at præsentere bogsamlingerne.	1
	Den Slesvigske Samling	Udvikle nye tilbud om digitalisering af materialer (Scan-on-demand)		Der er indkøbt scannere, oprettet arbejdspladser til scan-on-demand og opstartet regionalt digitaliseringsnetværk med samarbejdsinstitutioner.	1
	Oplev Sydslesvig	Nye muligheder via denne portal med ønske om at facilitere foreningslivet, f.eks. nem adgang til at præsentere en forening, aktiviteter og andre elementer (som portal)	10	Udviklingsarbejdet er i gang, f.eks. med let anvendelig løsning og adgang for foreninger og arbejdet fortsætter også med opdatering og berigelse af indhold.	1
	Oplev Sydslesvig	Skabe større kendskab i Danmark til at være i Sydslesvig ("Rekrutteringsvideo", om at bo og arbejde i Sydslesvig), fælles med andre mindretalsorganisationer	10	Der er kun arbejdet med indhold/redaktion og inviteret andre med til at deltage i videoen, der nu forventes færdig i løbet af foråret 2025.	2
	Sydslesvig kalenderen	Udbrede anvendelsen af Sydslesvigkalenderen i alle dele af mindretallet		Workshop om anvendelse og tilgang tilbydes i efteråret, samt præsentation af mulighederne på SSF Landsmøde 2024.	1

Forskningsafdelingens opgaver 2024

Forsknings-projekt 1	Undersøgelse af Det sydslesvigske Samråds historie 1971-2023.	Udarbejdelse af bogmanus. Udvidelse af strukturundersøgelsen, som er foretaget i sommeren 2022.	20	Undersøgelsen skrider frem som planlagt. Manuskriptet forventes færdigt ved udgangen af 2025.	1
Forsknings-projekt 2	Klaus Tolstrup Petersens ph.d. projekt om Den sønderjyske bevægelse i Danmark og dens betydning for udviklingen af national identitet og selvforståelse i tiden 1864-1914.	Grundforskning og løbende formidling af forskellige elementer i Ph.d.-projektet, indskrevet ved Aarhus Universitet 1.10.-2021.	20	Ph.d.-projektet skrider frem som planlagt. Afhandlingen forventes klar til indlevering til bedømmelse i slutningen af 2025.	1
Forsknings-projekt 3	Grenzland und Minderheiten im Fadenkreuz der Geheimdienste	Deltagelse i forskningsprojekt sammen med bl.a. SDU, CAU og BdN. Vi arbejder på at udvikle projektet over flere år.	10	Projektet forløber fint, og vi har modtaget tilskud fra Landdagen til at skrive en antologi. Antologien er udkommet i februar 2025.	1
Arkiv-opgaver	Opfølgning på indgåede afleveringsaftaler og større omrokering af arkivmaterialer	Løbende indsamling og registrering, digitalisering samt afsluttet oprydning.	20	Arbejdet forløber som planlagt. Vi får løbende afleveringer, og digitaliserer især protokoller, dagbøger mm.	1
Formidling 1	Foredrag, kronikker, øvrige artikler, udstillinger mm., også relateret arkiv.dk, fotos mv.	Min. 6 foredrag og 6 kronikker/artikler	20	Vi afholder mange foredrag, og skriver både korte og længere artikler. I løbet af 2024 har vi afholdt 60-70 oplæg og foredrag.	1
Formidling 2	Historiefortællinger via podcast og korte videoklip	Vi vil fokusere på at formidle korte historier, der tager afsæt i Arkivet og/eller Den slesvigske Samling	10	Vi bruger Facebook meget til at præsentere billeder og småhistorier. I efteråret har vi lavet seks nye podcasts.	1

Anvendt regnskabspraksis 2024

Årsregnskabet for Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig e.V. er aflagt i overensstemmelse med Bekendtgørelse nr. 1594 af 14. december 2015 om regnskab for, revision af og indhentning af oplysninger fra foreninger og organisationer mv., der modtager tilskud fra Sydslesvigudvalget.

Den anvendte regnskabspraksis er uændret i forhold til 2023.

Årsregnskabet aflægges i EUR.

Generelt om indregning og måling

I resultatopgørelsen indregnes indtægter i takt med, at de indtjenes.

Aktiver indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde foreningen, og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Forpligtelser indregnes i balancen, når det er sandsynligt at fremtidige økonomiske fordele vil fragå foreningen, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til kostpris. Efterfølgende måles aktiver og forpligtelser som beskrevet for hver enkelt regnskabspost nedenfor.

Ved indregning og måling tages hensyn til forudsigelige tab og risici, der fremkommer inden årsregnskabet aflægges, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterede på balancedagen.

Resultatopgørelsen

Indtægter

Foreningens indtægter består hovedsageligt af tilskud fra Kulturministeriet i Danmark samt offentlige tilskud fra Tyskland. Tilskud indtægtsføres i resultatopgørelsen for det regnskabsår, som de vedrører. I det omfang de modtages som øremærket kapitaltilskud, føres denne indtægt direkte på foreningens egenkapital.

Kontante tilskud der modtages i regnskabsåret, men som fra tilsagnsgiver vedr. fremtidige regnskabsår periodeafgrænses som en gældsforpligtelse under passiver, indregnes som en indtægt i det fremtidige regnskabsår.

Finansielle poster

Finansielle indtægter og omkostninger indregnes i resultatopgørelsen med de beløb, der vedrører regnskabsåret. Finansielle poster omfatter renteindtægter og -omkostninger, realiserede kursgevinster og -tab vedrørende værdipapirer og gæld samt realiserede og ikke realiserede transaktioner i fremmed valuta.

Skat

Foreningen er godkendt som almennyttig forening og er efter tysk skattelovgivning ikke skattepligtig.

Materielle anlægsaktiver

Grunde og bygninger måles til kostpris med tillæg af opskrivninger og med fradrag af akkumulerede afskrivninger og nedskrivninger. Der afskrives ikke på grunde.

Afskrivningsgrundlaget er kostpris med fradrag af eventuel forventet restværdi efter afsluttet brugstid.

Afskrivningsperioden og restværdien fastsættes på anskaffelsestidspunktet og revurderes årligt. Overstiger restværdien aktivets regnskabsmæssige værdi, ophører afskrivningen.

Øvrige materielle anlægsaktiver måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger. Afskrivningsgrundlaget er kostpris med fradrag af eventuel forventet restværdi efter afsluttet brugstid. Afskrivningsperioden og restværdien fastsættes på anskaffelsestidspunktet og revurderes årligt. Overstiger restværdien aktivets regnskabsmæssige værdi, ophører afskrivningen. Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen samt omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug.

Kostprisen på et samlet aktiv opdeles i separate bestanddele, der afskrives hver for sig, hvor brugstiden på de enkelte bestanddele er forskellig, og den enkelte bestanddel udgør en væsentlig del af den samlede kostpris.

Der foretages lineære afskrivninger baseret på følgende vurdering af aktivernes forventede brugstider:

	Brugstid
Bygninger	50 år
Inventar	4 år
IT-udstyr	3 år
Biler og busser	4-10 år

Fortjeneste og tab ved afhændelse eller udrangering af materielle anlægsaktiver opgøres som forskellen mellem salgsprisen og den regnskabsmæssige værdi på salgstidspunktet og indregnes i resultatopgørelsen under afskrivninger.

Den regnskabsmæssige værdi vurderes på balancedagen for at afgøre, om der er indikation af værdiforringelse. Hvis det er tilfældet, foretages nedskrivning, der udgiftsføres i resultatopgørelsen. Småaktiver med en forventet levetid under 1 år indregnes i anskaffelsesåret som omkostninger i resultatopgørelsen.

Udlånsmaterialer

Udlånsmaterialer omkostningsføres ved anskaffelsen.

Inventar og IT-udstyr

Inventar og IT-udstyr er defineret som DCB's kontoradministrative IT-udstyr og inventar, der er anskaffet til brug for DCB's fremtidige opgavevaretagelse vedrørende produktion af varer, udførelse af tjenesteydelser eller til administrative formål.

Inventar og IT-udstyr omfatter aktiver med enkeltvis kostpris på over 6.500 euro, idet levetiden for disse vurderes at udgøre under et år.

Alle efterfølgende udgifter afholdt på inventar og IT-udstyr udgiftsføres, medmindre de afholdte udgifter er en forbedring, der forøger hovedaktivets funktionalitet væsentligt og denne er vedvarende.

Biler og busser

Biler og busser omfatter DCB's personbiler stillet til rådighed for personale samt bogbusser.

Biler afskrives over 4 år.

Busser afskrives over 10 år.

Værdipapirer

Værdipapirer, der er børsnoterede, optages til dagsværdi. Andre værdipapirer, som ikke er børsnoterede, måles til kostpris. Der nedskrives til genindvindingsværdien, såfremt denne måtte være lavere.

Tilgodehavender

Tilgodehavender måles til kostpris, der sædvanligvis svarer til nominel værdi. Værdien reduceres med nedskrivning til imødegåelse af forventede tab.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter indregnet under aktiver omfatter afholdte omkostninger vedrørende efterfølgende regnskabsår.

Kontante tilskud der modtages i regnskabsåret, men som fra tilsagnsgiver vedr. fremtidige regnskabsår periodeafgrænses som en gældsforpligtelse under passiver.

Likvider

Kasse- og bankbeholdninger er indregnet og målt til nominel værdi.

Pensionsforpligtelser

Under hensættelser er der indregnet den aktuarmæssige beregnede forpligtelse til at yde medarbejdere pension, i det omfang denne pensionsforpligtelse ikke er afdækket af tredjepart.

Gæld

Gældsforpligtelser, herunder forpligtelser over for medarbejdere og kreditorer, er indregnet og målt til nominel værdi.

Lån, ydet mod pant i foreningens ejendomme, optages under langfristet gæld. For lån, ydet af den danske stat, er der ingen forældelsesfrister. Anlægstilskud fra tyske tilskudsgivere afskrives fra långivers side lineært over 25 år, men frigives først pantmæssigt efter 25 år. Foreningen indtægtsfører først tilskuddet på det tidspunkt, hvor pantet aflyses.

Årsregnskab

Resultatopgørelse for perioden 1. januar - 31. december 2024
for Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig

Note		Regnskab	Regnskab	Budget	Budget
		2023	2024	2024	2025
		<u>t. euro</u>	<u>Euro</u>	<u>t. euro</u>	<u>t. euro</u>
	<u>Indtægter</u>				
1	Danske offentlige tilskud	3.807	3.921.632	3.921	4.157
2	Tyske offentlige tilskud	540	552.487	569	589
3	Øvrige tilskud	11	5.900	6	6
4	Diverse indtægter	182	222.203	239	228
	Indtægter i alt	4.540	4.702.222	4.735	4.980
	<u>Omkostninger</u>				
5	Personaleomkostninger	2.992	3.185.956	3.190	3.269
6	Administrationsomkostninger	312	276.921	248	248
7	Bygningsomkostninger	310	278.320	346	471
8	Driftsomkostninger	914	873.266	840	880
9	Afsluttede projekter i regnskabsåret	0	2.954	0	0
	Omkostninger i alt	4.528	4.617.417	4.624	4.868
	Resultat før afskrivninger	12	84.805	111	112
11	Afskrivninger	96	112.258	100	100
	Resultat før renter	-84	-27.453	11	12
10	Finansielle indtægter og omkostninger	1	2.759	-8	-10
	ÅRETS RESULTAT (underskud)	-83	-24.694	3	2

Balance pr. 31. december 2024
for Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig

Note	<u>AKTIVER</u>	2024 <u>Euro</u>	2023 <u>t. euro</u>
	Anlægsaktiver		
11	Bygninger	4.007.238	4033
11	Inventar og IT-udstyr	15.598	28
11	Biler & busser	307.278	352
	Anlægsaktiver i alt	4.330.114	4.413
	Tilgodehavender		
12	Tilgode ved Sydslesvigudvalget 10%	14.113	0
	Mellemregning Forskningsafdeling	36.473	45
	Andre tilgodehavender	54.050	102
	Diverse debitorer	4.490	30
	Tilgodehavender i alt	109.126	177
	Periodeafgrænsningsposter		
	Forudbetalt løn	150.283	152
	Forudbetalte regninger	58.054	4
16	Igangværende projekter fra Sydslesvigudvalget	0	32
	Periodeafgrænsningsposter i alt	208.337	188
	Aktier		
	Aktier Flensborg Avis, nominel beholdning	1.456	1
	Aktier Sydbank A/S, kursværdi 31.12.2024	2.554	2
	Værdipapirer i alt	4.010	3
	Likvide midler		
	Kassebeholdning	4.634	4
	Indestående i pengeinstitutter:		
	Union-Bank, Flensborg	212.418	343
	Sydbank, Flensborg	49.558	19
	Sydbank, Padborg	256.234	86
	Likvide midler i alt	522.844	452
	Omsætningsaktiver i alt	844.317	820
	AKTIVER I ALT	5.174.431	5.233

Balance pr. 31. december 2024
for Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig

Note		2024 Euro	2023 t. euro
	Egenkapital		
	Statens mellemregningkonto 1.1.2024	275.920	360
	Årets resultat	-24.694	-83
	Egenkapital i alt	251.226	277
	Hensatte forpligtelser		
13	Pensionsforpligtelse 1.1.2024	477.363	477
	Årets regulering af pensionsforpligtelse	-1.314	0
	Hensatte forpligtelser i alt	478.188	477
14	Langfristede gældsforpligtelser		
	Tinglyst grundskyld	4.090.336	4.090
	Langfristede gældsforpligtelser i alt	4.090.336	4.090
	Kortfristede gældsforpligtelser		
	Gæld til leverandører af varer og tjenesteydelser	75.793	151
	Skyldig feriepenge og overtidsbetaling	107.620	106
	Skyldig løn, skat og afgifter	67.319	70
	Skyldig tysk MwSt	<u>11.323</u>	6
		262.055	333
	Periodeafgrænsningsposter:		
	Modtagne indbetalinger for 2025	52.107	56
16	Igangværende projekter fra Sydslesvigudvalget	40.519	0
		92.626	56
	Kortfristede gældsforpligtelser i alt	354.681	389
	Passiver i alt	5.174.431	5.233
15	Eventualforpligtelser og sikkerhedsstillelser		

Årsregnskab for Forskningsafdelingen

	Regnskab	Regnskab	Budget	Budget
Resultatopgørelse for perioden	2023	2024	2024	2025
1. januar - 31. december 2024	<u>t. euro</u>	<u>Euro</u>	<u>t. euro</u>	<u>t. euro</u>
Indtægter				
Danske offentlige tilskud	312	321.865	322	341
Tyske offentlige tilskud	0	36.000	0	0
SOF tilskud	0	3.750	0	0
Salg af bøger	1	896	1	1
Gaver og formålsbestemte gaver	14	7.930	40	40
Diverse indtægter	0	12.013	36	0
Indtægter i alt	327	382.454	399	382
Omkostninger				
Lønninger	290	323.485	348	351
Trykning af publikationer og administration	123	27.716	9	9
Arkiv- og forskningsudgifter	25	18.351	20	20
Omkostninger i alt	438	379.488	377	380
Resultat før renter	-111	2.966	22	2
Finansielle indtægter	1	150	0	0
Finansielle poster, netto	1	150	0	0
ÅRETS RESULTAT	-110	3.116	22	2

Balance pr. 31. december 2024
for Forskningsafdelingen

2024

Euro

2023

t. Euro

AKTIVER

Tilgodehavender

Periodeafgrænsningsposter

3.849

3

Tilgodehavender i alt

3.849

3

Bankindestående

Union-Bank, Flensborg

740

1

Sydbank, Padborg

1.764

8

Sydbank, Flensborg

31.784

32

Likvide midler i alt

34.288

41

AKTIVER I ALT

38.137

44

PASSIVER

Egenkapital

Forskningsafdelingens tyske Dispositionsfond

01.01.24

53.033

Årets resultat

31.12.24

0

53.033

53

Forskningsafdelingens danske Dispositionsfond

01.01.24

205.006

Årets resultat

31.12.24

0

205.006

205

Statens mellemregning

01.01.24

-259.491

Årets resultat

31.12.24

3.116

-256.375

-259

Egenkapital i alt

1.664

-1

Mellemregning med Dansk Centralbibliotek

36.473

45

Gældsforpligtelser i alt

36.473

45

PASSIVER I ALT

38.137

44

NOTER til årsregnskabet for
Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig

	Regnskab 2023 <u>t. euro</u>	Regnskab 2024 <u>Euro</u>	Budget 2024 <u>t. euro</u>	Budget 2025 <u>t. euro</u>
Indtægter				
1 Danske offentlige tilskud				
Danske offentlige tilskud	3.807	3.921.632	3.921	4.157
	3.807	3.921.632	3.921	4.157
2 Tyske offentlige tilskud				
Kommunale tilskud	66	84.993	83	83
Kommunale tilskud tidligere år	0	11.948	0	0
Tilskud Flensborg by	171	171.799	180	200
Tilskud Kiel by	45	45.000	46	46
Amtskommunale tilskud	54	38.747	60	60
Landstilskud	204	200.000	200	200
	540	552.487	569	589
3 Øvrige tilskud				
SOF tilskud	11	5.631	6	6
Øvrige tilskud	0	269	0	0
	11	5.900	6	6
4 Diverse indtægter				
Indtægter drift				
Bøder	6	8.857	4	4
Kopier	2	3.069	2	2
Bogerstatning	2	543	3	3
Salg kasserede bøger	2	1.127	1	1
	12	13.596	10	10
Øvrige indtægter				
Indtægter Dansk kurser	111	130.904	110	120
Diverse indtægter	42	41.456	89	68
Lejeindtægt	6	8.092	15	15
Momsfrie indtægter Entre m.v.	7	7.739	5	5
Folkeuniversitetet i Flensborg	0	519	0	0
Gaver og formålsbestemte gaver	4	19.897	10	10
	170	208.607	229	218
Diverse indtægter i alt	182	222.203	239	228

NOTER til årsregnskabet for
Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig

	Regnskab	Regnskab	Budget	Budget
	2023	2024	2024	2025
Omkostninger	<u>t. euro</u>	<u>Euro</u>	<u>t. euro</u>	<u>t. euro</u>
5 Personaleomkostninger				
Lønninger				
Løn dansk overenskomst	1.610	1.693.031	1.720	1.763
ATP, feriepenge, gruppeliv, JØ	76	105.257	77	78
Løn tysk overenskomst	978	1.024.390	1.047	1.073
Sociale afgifter (D)	203	223.114	220	226
Pensionsforsikring (D)	38	43.333	46	48
Pensioner (DK)	29	38.383	31	32
Ændring i årets pensionsforpligtelse	0	1.314	0	0
	2.934	3.128.822	3.141	3.220
Forskellige ydelser				
Møder og rejser	18	13.842	20	20
Personaleomkostninger, VBG	17	19.146	19	19
Bestyrelse	2	1.680	2	2
Kurser	18	21.732	7	7
Samarbejdsudvalg	2	273	1	1
Tysk MWSt af køb i DK	1	461	0	0
	58	57.134	49	49
Personaleomkostninger i alt	2.992	3.185.956	3.190	3.269
Andre driftsomkostninger				
6 Administrationsomkostninger				
Revision	33	25.934	20	20
Advokat	0	0	1	1
Fremmed assistance	77	32.213	30	30
Kontorartikler	13	6.653	12	12
Stregkoder, PDF, Katalogisering	0	3.191	1	1
Porto og fragt	9	10.639	11	11
Vedligeholdelse af kontormaskiner	3	6.454	7	7
Repræsentationer	2	1.054	3	3
Diverse kontorholdsomkostninger	6	4.672	3	3
Administrationsomkostninger	37	45.505	45	45
Bankgebyr	5	5.969	4	4
Kasse- og kursdifferencer og tabte fordringer	37	47.601	25	25
Spendeudgifter	0	0	2	2
Tysk moms af EU-indkøb	9	4.579	4	4
Ikke refunderbar tysk moms	81	82.457	80	80
Administrationsomkostninger i alt	312	276.921	248	248

NOTER til årsregnskabet for
Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig

	Regnskab 2023 <u>t. euro</u>	Regnskab 2024 <u>Euro</u>	Budget 2024 <u>t. euro</u>	Budget 2025 <u>t. euro</u>
Omkostninger				
7 Bygningsomkostninger				
Vedligeholdelse af bygninger	78	38.648	50	150
Honorar - arkitekt	8	4.493	0	0
Almene driftsomkostninger	54	40.942	40	60
Varme	59	62.845	136	136
El og vand	36	54.107	40	40
Rengøringsmidler m.m.	22	18.376	15	20
Vedligeholdelse af haven	1	878	2	2
Skatter og forsikringer	27	35.633	35	35
Flensborg i alt	285	255.922	318	443
 Husum husleje	 11	 6.510	 10	 10
Husum lys	2	6.196	3	3
Husum varme	2	1.584	2	2
Husum rengøring	0	54	0	0
Husum i alt	15	14.344	15	15
 Slesvig husleje	 2	 407	 2	 2
Slesvig lys	4	7.483	8	8
Slesvig varme	1	0	0	0
Slesvig rengøring	0	164	0	0
Slesvig diverse bygningsomkostninger	3	0	2	2
Slesvig i alt	10	8.054	12	12
 Tysk moms af EU-indkøb - bygningsomkostninger	 0	 0	 1	 1
Bygningsomkostninger i alt	310	278.320	346	471

NOTER til årsregnskabet for
Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig

	Regnskab 2023 <u>t. euro</u>	Regnskab 2024 <u>Euro</u>	Budget 2024 <u>t. euro</u>	Budget 2025 <u>t. euro</u>
Omkostninger				
8 Driftsomkostninger				
Materialeforbrug				
Bogkøb	272	260.901	260	260
e Reolen	15	16.777	15	15
Lydbøger	9	3.887	10	10
Netlydbøger	13	16.001	12	12
Læsesal	51	44.965	45	45
Aviser	14	15.855	20	20
Tidsskrifter	33	28.589	32	32
Indbindinger	7	2.333	10	10
DVD - film	6	5.271	8	8
Musik	10	9.584	8	8
Spil/CD-rom	9	5.586	11	11
Formidling og dekoration	20	13.335	25	25
Udstillinger i huset	2	50	0	0
Arrangementer	75	39.890	60	70
Markedsføring / Annoncering	46	56.526	30	40
Slesvigsk Samling	4	5.509	1	1
Kunstnerhonorar med 50 a Lohnsteuer	0	30.134	8	8
Tysk moms af EU indkøb - Materialer	7	9.598	7	7
Lærerkræfter Danskursus	98	106.392	90	90
	691	672.023	652	672
Inventar				
Vedligehold inventar	4	2.601	1	1
Årets tilgang	49	32.790	28	28
	53	35.391	29	29
EDB				
EDB Hardware & software	71	21.888	36	36
Heraf overført til anlægsaktiver	-35	0	0	0
EDB kommunikation	11	11.778	15	15
EDB drift	81	77.758	58	78
	129	111.424	109	129
Driftsomkostninger biler				
Brændstof til biler	15	13.389	16	16
Øvrige transportomkostninger	6	7.043	6	6
Vedligeholdelse af biler	11	21.980	11	11
Skatter/forsikringer biler	7	13.597	6	6
	40	56.009	39	39
Diverse driftsomkostninger	1	-1.581	11	11
Driftsomkostninger I alt	914	873.266	840	880

NOTER til årsregnskabet for

Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig

	Regnskab	Regnskab	Budget	Budget
	2023	2024	2024	2025
	<u>t. euro</u>	<u>Euro</u>	<u>t. euro</u>	<u>t. euro</u>
9 Afsluttede projekter				
Projekt "Mindretallet på tur"				
Budget bevilget af Sydslesvigudvalget		141.129		
Omkostninger afholdt i forbindelse med projektet		144.083		
Underskud i projektet		2.954		
Tilbageholdt 10%		14.113		
Afsluttede projekter i alt		2.954		

	Regnskab	Regnskab	Budget	Budget
	2023	2024	2024	2025
	<u>t. euro</u>	<u>Euro</u>	<u>t. euro</u>	<u>t. euro</u>
10 Finansielle indtægter og omkostninger				
Renter	1	2.028	-8	-10
Aktieudbytte	0	150	0	0
Kursregulering på værdipapirer	0	581	0	0
Finansielle indtægter og omkostninger i alt	1	2.759	-8	-10

	Inventar og	Biler &		
	Bygninger	IT-udstyr	busser	I alt
11 Anlægsaktiver				
Anskaffelsessum primo	4.142.348	721.796	601.644	5.465.788
Årets tilgang	29.178	0	0	29.178
Anskaffelsessum ultimo	4.171.526	721.796	601.644	5.494.966
Afskrivninger				
Akkumuleret afskrivninger primo	108.887	693.625	250.082	1.052.594
Årets afskrivninger	55.401	12.573	44.284	112.258
Akkumuleret afskrivninger ultimo	164.288	706.198	294.366	1.164.852
Bogført værdi ultimo	4.007.238	15.598	307.278	4.330.114
Årets afskrivninger				112.258
Afskrivninger, netto i alt				112.258

	2024	2023
	<u>Euro</u>	<u>t. euro</u>
12 Andre tilgodehavender		
Tilskud fra Kiel	45	45
Kreditorer med debetsaldo	8	89
Andre tilgodehavender	1	0
Andre tilgodehavender i alt	54	134

13   **Pensionsforpligtelse**

Foreningen har ydet pensionstilsagn til en væsentlig del af foreningens ansatte. Pensionstilsagnet medfører, at foreningen supplerer de tegnede overenskomstmæssige pensioner på udbetalingstidspunktet med et tillæg på 10 %, så længe pensionisten bliver boende i Sydslesvig.

Opgørelse af den samlede pensionsforpligtelse jf.
Versicherungsmathematisches Gutachten.

838.670

Følgende er medtaget som hensættelse i balancen, fordi det svarer til det krav som nuværende pensionister har tilbagediskonteret til 31.12.2024:

Pensionsforpligtelse 01.01.2024	-476.874	
Årets regulering af pensionsforpligtelse	-1.314	
Hensat forpligtelse 31.12.2024		-478.188

Resten af beløbet er medtaget som eventualforpligtelse. 360.482

14   **Tinglyst grundskyld**

Norderstraße 59, Flensburg, til fordel for Byggestøttefonden 4.090.335

15   **Eventualforpligtelser og sikkerhedsstillelser**

Sikkerhedsstillelser

Foreningen har ikke stillet garantier eller afgivet andre sikkerhedsstillelser.

Eventualforpligtelser

Pensionsforpligtelsen er opgjort som note 13 360.482
Foreningen har ikke påtaget sig andre eventualforpligtelser.

Tilbagebetalingsforpligtelser

Foreningens tilskud på årligt ca. 4,2 mio. EUR er underlagt en række krav fra tilskudsgivere. Enkelte tilskud er ydet på basis af flerårige resultatkontrakter. Tilskudsgiver har generelt en klausul om ret til at fordre ydede tilskud tilbagebetalt, dersom tilskudsmodtager ikke har opfyldt de indgåede målsætninger. Det er foreningens opfattelse at alle mål er opfyldt henholdsvis vil blive opfyldt indenfor de på balancedagen uafsluttede tilskudsperioder.

Pantsikkerheder

Der er til sikkerhed for långivere og tilskudsgivere, herunder Byggestøttefonden, afgivet

sikkerhed i foreningens bygning. Som det fremgår af note 10 er der afgivet pantsikkerheder i ejendomme på 4.090.335 EUR med en samlet regnskabsmæssig værdi på 4.007.238 EUR.

16 Projekter bevilliget af Sydslesvigudvalget

Projekt navn	Bevilliget Euro	Udbetalt tidligere Euro	Udbetalt 2024 Euro	Til senere udbeta- ling Euro	Projektudg. anvendt pr. 31.12.2024 Euro	Øvrige tilskuds- givere Euro	I gang- værende Euro	Resul- tat Euro	Rest tilgode 10% Euro
9/16 Afsluttede projekter i alt									
Mindretallet på tur Projekt- /sagsnr.: 0725 Bevilling DKK: 1.050.000	141.129	56.452	70.564	14.113	144.083	0	0	2.954	14.113
16 Igangværende projekter 31.12.2024							0		-40.519
Igangværende projekter									
Nordiske fællesskaber Projekt- /sagsnr.: 0727 Bevilling DKK: 1.192.000	160.215	0	45.161	115.054	4.642	0	0	-40.519	0
Igangværende projekter i alt	160.215	0	45.161	115.054	4.642	0	0	-40.519	0
Modtaget						45.161			
Saldo på konto 14166						-40.519			
Projektudg. anvendt						4.642			